

INNHOLD

Forord	11
1	
Den viktige begynneropplæringen	13
<i>Aktuelle fagområder og kritiske perspektiver</i>	
<i>Kirsten Palm, Aslaug Andreassen Becher og Eva Michaelsen</i>	
Skolestart	14
Reform 97 – skolestart for seksåringer – hva skjedde?	15
Kunnskapsløftet (LK06)	17
Testing og kartlegging	18
Tidlig innsats	19
Språklig og kulturelt mangfold	21
Lekens betydning	21
Noen utdanningsfilosofiske perspektiver	23
Fortsatt mange debattområder og spenninger i begynneropplæringen	24
Forskningsbehov framover	25
De enkelte bidragene i denne boka	25
Litteratur	28
2	
Lærande kropp i endring	33
<i>Inger Marie Vingdal</i>	
Innleiing	33
Eleven er lærande kropp, eit heilskapleg læringssyn	34
Kunnskap om barnekroppen	38
Vanskeleg å sitte i ro, det kriblar i kroppen	38
Robust intervallkropp	39
Barn treng pausar	40
Barnehjerne med lærelyst	40
Gutar og jenter er noko ulike	43
Forsøk med fysisk aktiv læring på småskuletrinnet	44
Ulike skulereformer utan heilskapleg læringssyn?	46
Ein skule tilpassa småskuleeleven?	48
Avsluttande kommentar	51
Litteratur	52

3

Er klasserommet tilpasset skolestarteren? Materialitet, kropp og fysisk miljø i første klasse . . . . . 57*Aslaug Andreassen Becher*

Innledning	57
Barnet i skolen – en helhetlig tilnærming	58
Historisk – om betydningen av fysisk miljø i skolen	60
Utforming av fysisk miljø og estetikk – en glemt dimensjon i pedagogikken?	61
Klassiske pedagogiske teorier som vektlegger fysisk miljø i læring og dannelse	62
Nyere perspektiver på samspill mellom materialitet og menneske	63
Redegjørelse for og drøfting av metodisk framgangsmåte	65
Om analysen	67
Analyseenheten «det sosiale rom»	67
Analyseenheten «handlingens rom»	73
Analyseenheten «det atferdsregulerende rom»	77
Analyseenhetene «det betydningsbærende rom» og «det stemte rom»	80
Konkluderende drøfting: Er klasserommet tilpasset skolestarteren?	84
Litteratur	86

4

1:1 iPad i den første lese- og skriveopplæringen? . . . . . 91*Margareth Sandvik*

Introduksjon	91
Metoder for lese- og skriveopplæring	92
Tidligere forskning	93
Data og metode	100
Funn	101
Diskusjon og konklusjon	109
Litteratur	111

5

Enspråklig begynneropplæring i flerspråklige klasserom? Om lese- og skriveopplæringen i første klasse . . . . . 115*Kirsten Palm*

Innledning	115
Skolepolitisk bakgrunn	116
Noen perspektiver på flerspråklighet	117
Flerspråklighet og literacy	118

Læreres oppfatninger og kunnskaper om språk og flerspråklighet	121
Metode og materiale i undersøkelsen	122
Resultater og diskusjon	123
Generelt arbeid med begynneropplæring i klasser med mange ulike språk	125
Bruk av elevenes morsmål	127
Tidlig start med engelsk	133
Avsluttende kommentarer	133
Litteratur	135
6	
Dynamisk kartlegging av leseutvikling de første skoleårene	139
<i>Eva Michaelsen</i>	
Innledning	139
Leseutvikling	140
Tilpasset opplæring	142
Kartlegging av leseutvikling	144
Oppfølging etter kartlegging	150
Metode og materiale	150
Funn	152
Diskusjon	157
Avsluttende kommentarer	159
Litteratur	160
7	
En lærers bruk av spørsmål som stillasbygging i lese- og skriveopplæringen	163
<i>Ingvill Krogstad Svanes og Emilia Andersson-Bakken</i>	
Innledning	163
Teoretisk innramming	164
Metode og analytisk rammeverk	167
Resultater	171
Diskusjon	178
Oppsummering	182
Litteratur	183
8	
På jakt i elevers algebraiske tenkning	187
<i>Elisabeta Eriksen, Ida Heiberg Solem og Inger Ulleberg</i>	
Innledning	187
Teorigjennomgang	188

Metode	193
Resultater	194
Drøfting	204
Avslutning	210
Litteratur.....	211
9	
Definerende egenskaper og sjangerkjennetegn	213
<i>Tverrfaglighet mellom norsk og matematikk i begynneropplæringen</i>	
<i>Olav Gravir Imenes</i>	
Innledning	213
Dybdelæring og tverrfaglighet	214
Definerende egenskaper	216
Sjangerkjennetegn	219
Sammenlikning mellom definerende egenskaper og sjangerkjennetegn	221
Konklusjon	226
Litteratur.....	227
10	
Teaching and Learning English in Multilingual Early Primary Classrooms	229
<i>Mona Evelyn Flognfeldt</i>	
Introduction	229
Theoretical background	230
Method	234
Findings	236
Discussion	240
Implications for beginning education	243
Conclusion	245
References.....	246
11	
Kreativitet i begynneropplæringen	249
<i>Brynjar Olafsson og Marte S. Gulliksen</i>	
Hva er kreativitet?	250
Fire nivåer for kreativitet – et rammeverk for å diskutere kreativitet i begynneropplæringen.....	252
Hvordan støtte kreativitet i begynneropplæringen?	258
Til slutt	265
Litteratur.....	266

12

Begrepslæring i naturfag på småskoletrinnet	269
<i>Charlotte Aksland, Inger Kristine Jensen og Aase Marit T. Sørum Ramton</i>	
Innledning	269
Teoretisk bakgrunn.	270
Metode	275
Resultat	278
Diskusjon	283
Avslutning	287
Litteratur.	287
 Bidragstere	 291
 Stikkordregister	 295